MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2014

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce vyneseny k 15. dni v měsíci.

PLANETY

Merkur – koncem měsíce na večerní obloze
Venuše – počátkem měsíce na večerní obloze, koncem měsíce na ranní
Mars – na obloze ve druhé polovině noci v souhv. Panny
Jupiter – na obloze celou noc v souhv. Blíženců
Saturn – na ranní obloze v souhv. Vah
Uran – na večerní obloze v souhv. Ryb
Neptun – nízko na večerní obloze v souhv Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v novu (11.15 UT)
1. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 356 923 km)
1. Pluto v konjunkci se Sluncem
3. Maximum meteorického roje Quadrantid (19.30 UT), frekvence v ostrém maximu až 120 meteorů za hodinu
4. Země v periheliu – nejblíže ke Slunci (11.59 UT)
5. Jupiter v opozici se Sluncem
8. Měsíc v první čtvrti (3.41 UT)
11. Venuše v dolní konjunkci se Sluncem, přesouvá se na ranní oblohu
15. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (na večerní obloze)
16. Měsíc v úplňku (4.54 UT)
16. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 406 533 km)
23. Měsíc v konjunkci s Marsem (na ranní obloze)
24. Měsíc v poslední čtvrti (5.20 UT)
25. Měsíc v konjunkci se Saturnem (na ranní obloze)
30. Měsíc v novu (21.40 UT)
30. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 080 km)
31. Tenký srpek Měsíce nedaleko Merkuru – za soumraku
31. Merkur v největší východní elongaci

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na ***www.astro.cz*** *a* ***www.udalosti.astronomy.cz***

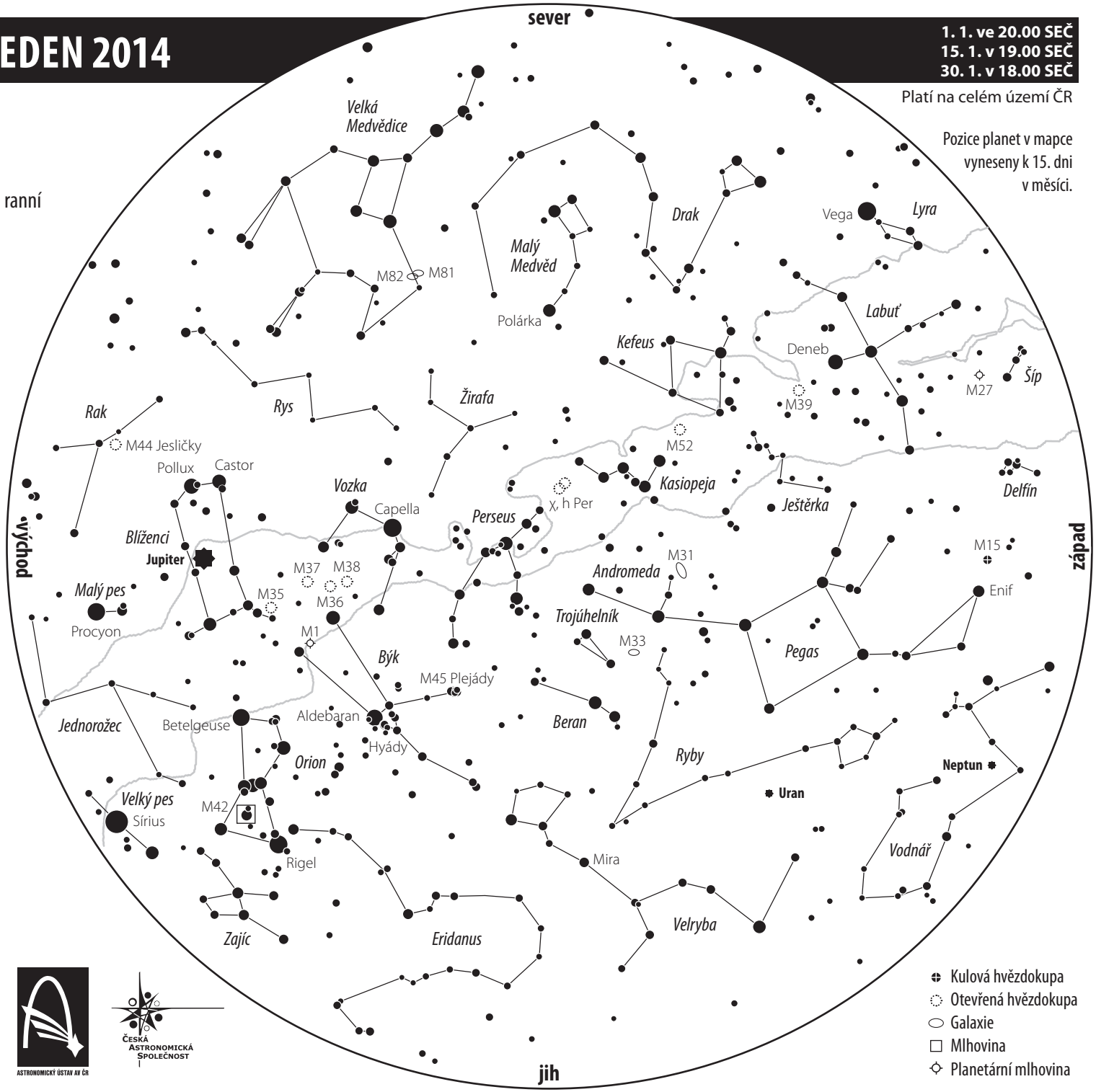

Kulová hvězdokupa
Otevřená hvězdokupa
Galaxie
Mlhovina
Planetární mlhovina

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AV ČR

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2014

Lednová obloha v roce 2014 vybízí hlavně k pozorování planety **Jupiter**, která je počátkem měsíce v opozici se Sluncem a tudíž na obloze viditelná celou noc. Úhlový průměr kotoučku planety je kolem 46″ a již malý dalekohled při dobrém seeingu ukáže řadu tetailů v jeho atmosféře. Pozice čtyř nejjasnějších měsíců uvádí graf na pravé straně. Tip pro majitele větších dalekohledů (>14″) – zkuste využít opozice Jupiteru a pozorovat v pořadí šestý objevený měsíc Himalia (14,8^m). Další zajímavou podívanou nám připraví **Venuše** – zatímco počátkem měsíce ji spatříme ještě jako večernici, ve druhé polovině ledna již bude svítit jako jitřenka. Dobře vidět její úzký srpek např. triedrem lze i na obloze denní – kolem konjunkce se Sluncem přesahuje její úhlový průměr 1′. Pozor však na riziko přímého pohledu do Slunce dalekohledem při jejím vyhledávání ve dne.

Průchody GRS v UT: 1. 18:21; **2.** 4:16; **3**. 0:07, 19:58; **4.** 5:54; **5.** 1:45, 21:36; **6.** 7:32; **7.** 3:23, 23:14; **8.** 19:06; **9.** 5:01; **10.** 0:52, 20:43; **11**. 6:39; **12.** 2:30, 22:21; **13.** 18:13; **14.** 4:08, 23:59; **15.** 19:51; **16.** 5:46; **17.** 1:37, 21:29; **19.** 3:15, 23:07; **20.** 18:58; **21.** 4:54; **22.** 0:45, 20:36; **23.** 6:32; **24.** 2:23, 22:14; **25.** 18:05; **26.** 4:01, 23:52; **27.** 19:43; **28.** 5:39; **29.** 1:30, 21:22; **31.** 3:08, 23:00.

Quadrantidy – meteorický roj související pravděpodobně s planetkou 2003 EH1, jehož radiant leží v souhvězdí Pastýře, ovšem roj je pojmenován podle souhvězdí Zední Kvadrant, které na dnešních mapách hvězdné oblohy již nenalezneme. Letos připadá maximum na 3. ledna večer.
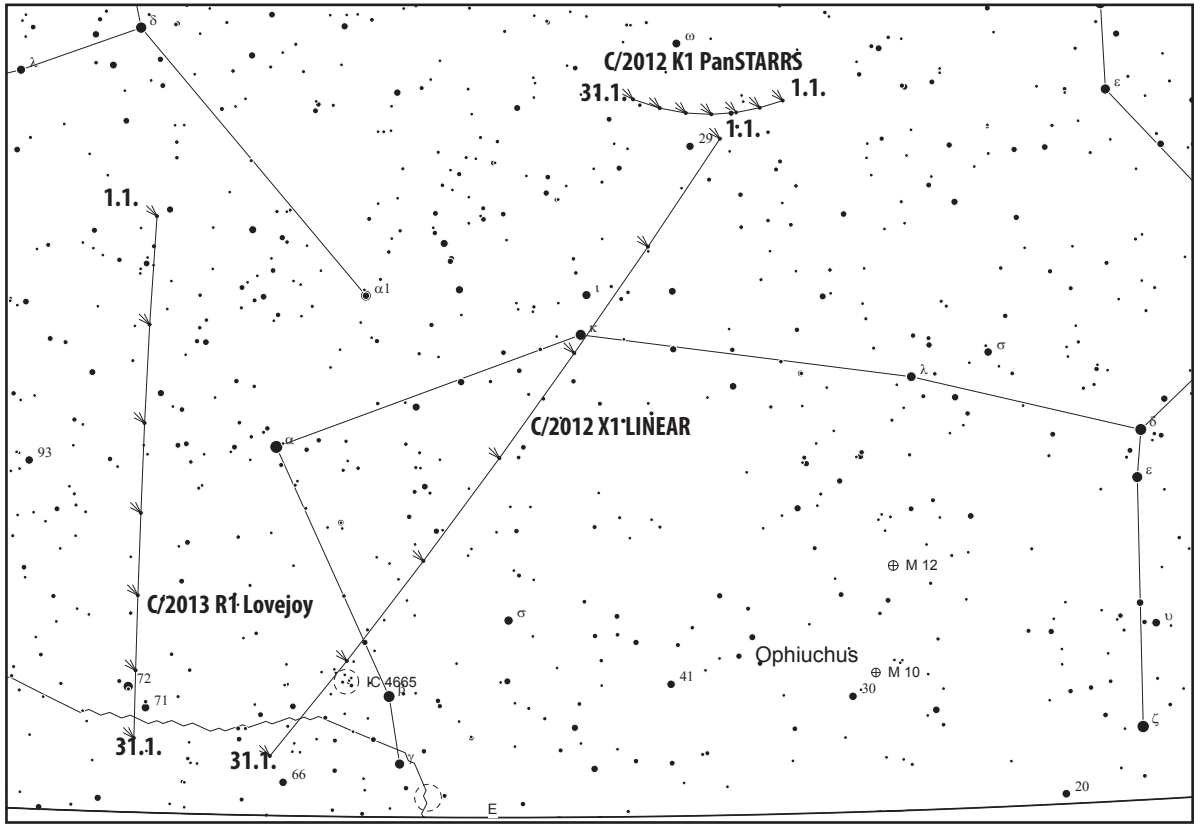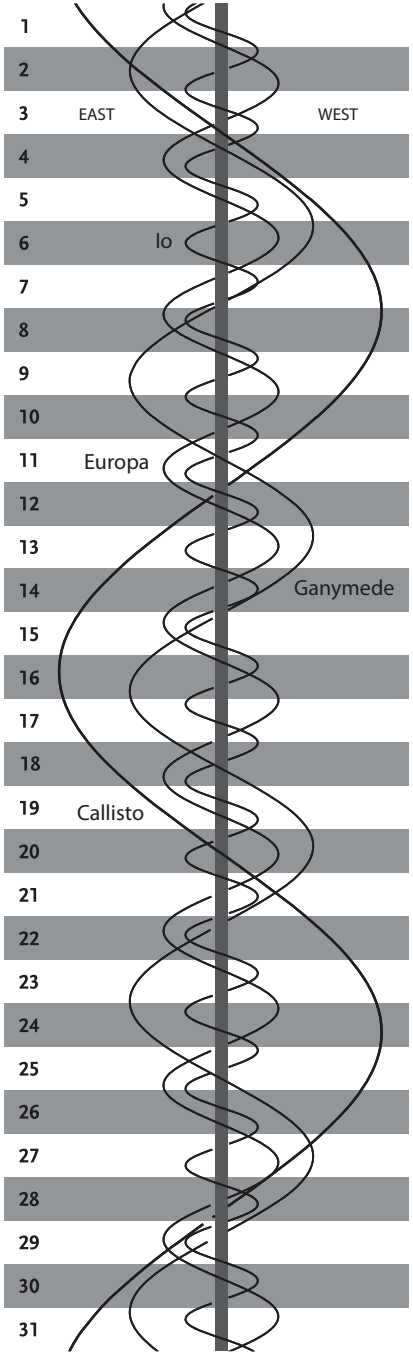
Na své si přijdou i milovníci komet, musí si ale přivstat. Na lednovou ranní oblohu se promítají hned tři komety v dosahu menších dalekohledů nebo větších triedrů. Nejjasnější je **C/2013 R1 Lovejoy** se stále pěkným a výrazným ohonem (31. 12. v triedru Nikon 18×70 dlouhý cca 2°). Další dvě slabší komety dokonce můžeme hned začátkem měsíce spatřit v jednom zorném poli – jsou to **C/2012 X1 (LINEAR)** a **C/2012 K1 (PanSTARRS)**, která by měla postupně zjasňovat až k 6^m letos na podzim. Na mapce obsahující hvězdy do 8^m jsou vyznačeny polohy všech tří komet po pěti dnech pro 5.00 SEČ v souhvězdí Herkula a Hadonoše.